

Monor

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAMJA
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
a vidéki területekbe beruházás Euróáért

Államtitkári köszöntő

Hazánk európai uniós tagsága állandó viták keresztüztében áll.

A két szélsőség álláspontja egyszerű: egyfelől az uniós tagság csodaszer a felemelkedéshez, másfelől a tagság a függelenség feladásával egyenlő.

A valóságban nyilván jóval árnyaltabb a kép, hisz semmi nem fekete-fehér a politikában sem.

Amikor az unió Bizottsága kidolgozta a „Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében”

/a francia elnevezés kezdőbetűiből: LEADER/ megnevezésű programját, az volt a cél, hogy a vidékfejlesztésre szánt for-

rások ne egymástól elkülönült területeken és ne a helyi társadalom megkérdezése nélkül legyenek felhasználva, hanem integráltan, s a helyi politikai, gazdasági és civil szereplők bevonásával.

Magyarország csatlakozása után a magyar vidék is bekapcsolódott ebbe a programba, s jelentős uniós források léptek be a vidéki települések fejlesztésébe.

Ezért akárhány vélemény hangzik el az uniós tagság megítélése kapcsán, mindig figyelemmel kell(ene) lenni e nem jelentéktelen körülményre.

Arra, hogy megújultak a településközpontok, az értéket hordozó épületek, hogy a vállalkozások sora lendült fel, hogy a vidéki életkörülmények folyamatosan változtak, a vidék népességmegtartó ereje növekedett.

Csak remélni tudjuk, hogy ez a folyamat nem áll le, hogy a vidék további felemelkedésének részese lesz a helyi akciócsoport.

Változások várhatók a szervezetek életében, de bízunk abban, hogy ez az előnyükre válik.

A források elosztásának fontos láncszemei lesznek, s ezek a források remélhetőleg jól hasznosulnak.

Rengeteg múlik a helyi szervezeteken, a kezdeményezőkézségen, a körültekintő tervezésen.

S ha találkozik a helyi szándék a nagypolitikai akarattal, az minden sikernek forrása lehet.

Magyarország kormánya mindent megtesz annak érdekében, hogy ez így legyen.

Czerván György
agrárgazdaságért felelős államtitkár

Elnöki köszöntő

A Homok-hátság felső része és a Tápió-vidék a közép-magyarországi régió legizgalmasabb, ugyanakkor legkevesbé felfedezett tájai közé tartozik, a természetbúvárok, természetjáró turisták kedvelt paradicsoma. E térség lakói híven őrzik hagyományaikat, megoldást keresnek korunk társadalmi és gazdasági kihívásaira a vonzó emberi környezet megteremtéséért és fenntartásáért. Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó támogatások a 2007-2013-as európai uniós költségvetési időszakban a Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretén belül voltak elérhetőek.

2008-ban települési önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások részvételével alakult meg a HAJT-A Csapat Egyesület, amely vidéki térségünk eredményes fejlesztését és az európai uniós támogatások, a LEADER-program helyi koordinálását tűzte ki céljává. A 2012-ben kibővült egyesületet immár 26 település alkotja: Bénye, Farnos, Gomba, Káva, Kóka, Mende, Monor külterülete, Monorierdő, Nagykáta külterület, Nyáregyháza, Pánd, Péteri, Pilis külterülete, Sülysáp, Szentlőrincváta, Szentmártonkáta, Tápióbciske, Tápiógyörgye, Tápióság, Tápiószecső, Tápiószele, Tápiószentmárton, Tápiószőlős, Tóalmás, Újszilvás és Uri. Egyesületünk az ÚMVP Irányító Hatóságától kapott jogosultságával Helyi vidékfejlesztési Stratégiát alkotott, majd igyekezett azt megvalósítani, ezáltal térségünk az említett időszakban 2 milliárd 240 millió forint fejlesztési forrást tudott mozgósítani. Megújult közterek, középületek, templomok, játszóterek, színvonalas kulturális, hagyományőrző és egészségtudatos rendezvények, környezetbarát fejlesztések, gyarapodó vállalkozások, szolgáltatások, turisztikai attrakciók jelzik azt, hogy vidékünk élni tudott a lehetőségekkel. Egyesületünk a 2014-2020-as európai uniós programozási időszakban új Helyi Fejlesztési Stratégiát alkotva segíti a LEADER-program helyi lebonyolítását. Bízunk abban, hogy a Homok-hátság felső részén és a Tápió-vidéken élő emberek szorgalma a fiatalokat is helyben tartó, élhető vidéket terem. Egyesületünk munkaszervezete a Tápiószelén található Civil Szolgáltató Központban a hét minden munkanapján ügyfeleink rendelkezésére áll. Alapvető érdekünk helyi értékeink felkutatása, fejlesztése, a jó ötletek megvalósítása. A jövő sikereihez is összefogásokon keresztül vezet az út. Kérjük, legyen ebben partnerünk, és forduljon hozzánk bizalommal!

Kovács Ferenc
A HAJT-A Csapat Egyesület
elnöke

Polgármesteri köszöntő

Kedves Olvasó!

Monor a Közép-Magyarország régió egyik szegényebb, délkeleti szektorában helyezkedik el és a Budapesti agglomeráción kívülre esik. Monor helyzete, ha nem is a leginkább prosperáló Budapest közeli városok kategóriájába tartozik, de stabil, sőt kifejezetten pozitív változásokat ért el és továbbiakat vetít előre. E pozitív kilátások döntően két tényezőnek, a gyorsforgalmi úthálózat várható kiépülésének (M0 és M4), illetve a növekvő forgalmú és súlyú Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér kisugárzásának köszönhetőek. Monor a Járás központja, mely elsősorban a dinamikus népességnövekedésnek köszönhetően lényegében az abszolutizmus korától központi szerepet játszik. A századforduló idején Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye 22 községe tartozott a monori járáshoz, területe Kispesttől Ceglédbercelig, Maglódától Tápióságig terjedt, lakóinak száma meghaladta a hetvenezretet, ami a vármegyében a legmagasabbnak számított! Az akkori centrumszerephez illő reprezentatív épületek sora határozza meg a belváros mai hangulatát, összképet is. Monor város a 4-es sz. főút (E60) mellett, Budapest főváros „0” kilométerétől 35 km-re helyezkedik el. A közúti kapcsolatait valamennyi szomszédos település irányába kiterjednek, többirányú átjárást biztosítanak.

A jó közúti megközelíthetőség mellé párosul a város kiváló vasúti adottsága is. A Budapest - Cegléd - Záhony (100-as) vasúti fővonal jelentős helyi, helyközi és nagytávolságú forgalmat bonyolít le. Monor város két nagytáj, az Alföld és az Északi-középhegység találkozására mentén fekszik. A Cserhát déli nyúlványa, a Gödöllői - Monori-dombság lankái fokozatosan olvadnak bele a város belterületét már egyértelműen meghatározó Alföldi tájegységbe. Míg délnyugati külterületi része a Pesti hordalékkúp-síkság végződésének tekinthető, a külterület keleti része, már a Pilis-Alpári homokháthoz tartozik. A felszín nagyjából olyan lösz, ill. löszös homok, kisebb részben futóhomok fedti, amin zömében jó minőségű talajok alakultak ki. A legkiterjedtebb futóhomokos terület a 186,5 méter magas Strázsa-hegy, amelynek 130 méteres magasságánál húzódott az egykori Ós-Dunavölgy. A hagyomány szerint a „hegy” a török időkben kapta nevét, amikor a lakosság strázskákat, (istrázsa) állított az ellenséges török seregek mozgásának folyamatos figyelésére. A magyarázat elfogadhatóságára utal az a tény, hogy a Strázsa-hegyről nagyon jó a kilátás nyugati irányba, tiszta időben a budai hegyek is láthatók.

A szőlőművelés, borászat évszázadok óta hozzátartozik a monoriak mindennapjaihoz. A hegyen található, több mint 900 épületet magába foglaló pincefalu jelentős értéke nemcsak a városnak, de az egész közép-magyarországi régióknak is. A szőlőterületektől elkülönült pincék ma is a hangulatos családi-baráti borozgatások, összejövetelnek legfőbb színterei, ugyanakkor varázsuk felejthetetlen élményt nyújthat az idelátogató hazai és külföldi vendégeknek. Léteznek még 300 éves pincekunyhók is a „hegyen”.

A város forrásvölgyi területén, az egykori Dömény - és Ehrlich-féle téglagyár területén a 20. század elején több értékes, jégkorszak-béli mamutcsontot találtak - a leletek a Nemzeti Múzeumban láthatók. Az 1970-es nagy közigazgatási átszervezések következtében elnyert nagyközségi rang az ügyek intézéséhez szélesebb jogkört biztosított.

Monor településrésze volt a tölgy-, akác- és nyárfaerdővel övezett Monorierdő területe, ami korábban elsősorban fővárosi polgárok kedvelt üdülőhelyének számított. A monorierdei camping adott helyet 1985-ben a „monori találkozó” néven ismert közéleti értelmiségi összejövetelnek. Monorierdő 2005-től önálló község.

A szocialista rendszer utolsó éve Monor életében jelentős változást hozott: 1989. március 1-jén megtörtént a várossá nyilvánítás.

Monor adottságai és lehetőségei kiválóak ahhoz, hogy integráló, fejlesztési centrum-szerepe tovább fokozódjék. Az M0 körgyűrű, az M4 autópályának, valamint a ferihegyi gyorsvasútnak a megépítése mind hozzájárulhat ahhoz, hogy a térség és annak már jelenleg is centrumának tekinthető — Monor - hasonló fejlődési dinamizmust érjen el, mint a kilencvenes évek végére a megye nyugati felének városai. Monor intézményhálózata, gazdasági és human erőforrása is lehetővé teszik, hogy a város fokozott súllyal kapcsolódhasson be a hazai és nemzetközi települési vérkeringésbe, Kelet-Pest megye meghatározó vonzáscentruma lehessen.

Monor lakosságának száma lassú emelkedő tendenciát mutat. A folyamat annak köszönhető, hogy a környező településekről, ill. a fővárosból egyre többen költöznek a városba. A folyamatos népességyarapodással párhuzamosan Monoron is megfigyelhető a népesség lassú öregedése.

Monor gazdaságának és szerepének folyamatos fejlődését igazolja a kiterjedt pénzügyi szektora. A város központjában épült az ország egyik legnagyobb takarékszövetkezetének, a Monor és Vidéke Takarékszövetkezetnek az új épülete, itt található még a Budapest Bank reprezentatív fiókja, valamint az OTP Bank, a CIB Bank és a K&H Bank kirendeltségei fogadják az ügyfeleket.

Ipari téren jelentős szerepe van az élelmiszeriparnak. Az élelmiszeripar súlyát mutatja az is, hogy a városban működő hat pékség nagy tételben szállít naponta kenyeret és pékárut a budapesti piacokra. Monoron a helyi ipar szerkezetében ma is jelentős erőt képviselnek a középvállalkozások. Kiemelkedik a sok évtizedes múltra visszatekintő, jelenleg a Kefa-Brush Kft. tulajdonában álló Kefegyár és egyben valamikori „Logar-léc” gyár, valamint a kőburkolatokat gyártó Kavics Beton Kft. A B&K Kft. higiéniai és rozsdamentes nagykonyhai berendezései országszerte keresettek.

Monoron a szolgáltató és a kereskedelmi szektor országos összehasonlításban kifejezetten jónak mondható annak ellenére, hogy Budapest közelsége jelentős vásárlóerő-lekötő tényező, a városban szinte minden termék és szolgáltatás megkapható, igénybe vehető. A belvárosban butikok, kisebb-nagyobb üzletek, áruházak, a 4-es út mentén autószalonok (Toyota, Opel, Daewoo, Suzuki), benzinkutak (Shell, MOL), lerakatok, éttermek sorakoznak. Monoron épült meg közép-Európa legnagyobb nádfedeles termál hotelje, a Hegyessy Nyerges Fogadó.

A közszolgáltatások tekintetében Bíróság, Ügyészség, Járási Hivatal, Tankerületi Központ, Körzeti Földhivatal, Okmányiroda, Szociális Gondozóház (Gondozási Központ), Gyámhivatal áll rendelkezésre a helyi és térségi lakosság igényeihez. Ezek a fejlesztések, korszerűsítések az elmúlt 20 évben történtek.

Monor legrégebbi iskolája, a Kossuth Lajos nevet 1954-ben felvett általános iskola elődjét a református egyház alapította 1567-ben, s az 1885-ös államosításig református népiskolaként működtette. További három általános iskola biztosítja még az alapfokú képzést. A városban működő két középiskolának jelentős vonzáskörzete van, a naponta bejáró tanulók aránya mintegy 60 %-os! Az 1951-ben alapított József Attila Gimnázium és Szakközépiskola az elmúlt évtizedekben a magas szintű oktatómunkának köszönhetően rendre kiváló eredményeket ér el a különféle tanulmányi versenyeken, megmérettetéseken. A Szerényi József Középiskola elődje évtizedekig a budapesti 16-os számú Szakmunkásképző Intézet, majd a 203-as számú Bem József Szakmunkásképző Intézet kihelyezett részlegeként működött. Az 1989-ben önállósult iskolában az 1993/94-es tanévtől indult be a középiskolai és technikus képzés. Igazodva a piaci igényekhez az iskola fejlődésére a folyamatos innováció, dinamizmus a jellemző, amit jól mutat az a tény is, hogy az iskola bekapcsolódott a PHARE által támogatott szakmunkásképző-iskolákat átalakító CAS programba, valamint az Ifjúsági Szakképzés Korszerűsítésére kiírt világbanki projektekbe.

A városban öt óvoda, valamint bölcsőde biztosítja a legkisebbek elhelyezését. Oktatáshoz, neveléshez kapcsolódó feladatokat lát el a Nevelési Tanácsadó és a Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat is. A város szellemi, kulturális életének főszínterei - az említett oktatási intézményeken túl - a Zeneiskola, a Dr. Borzsák István Városi Könyvtár és Helytörténeti Kiállítás, valamint a „Vigadó” Kulturális és Civil Központ - Művelődési Központ. A Vigadó épülete az ország egyik első vasbetonvázás szerkezete, 1909-ben épült ifj. Nagy István tervei alapján.

Felújítása és korszerűsítése, akadálymentesítése EU támogatással valósult meg. A kiváló akusztikája biztosítja az immár rendszeres zongora és szimfonikus koncertek megrendezését, ezen túl irodalmi előadások és kiállítások szerepelnek a programokban, korszerű számítástechnikai oktató hely, valamint E-központ.

A városban kórház ugyan nincs, az 1978-ban épült Szakorvosi Rendelőintézet és a 2011-ben megnyitott új egészségügyi központ (városunk egyik díszpolgáráról elnevezett) Dr. Gombos Matild Egészségház azonban biztosítja a helyiek és a környékeliek járó-beteg alap – és szakellátását, központi orvosi ügyeletét. A városban magán-gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak is működnek.

Monoron hagyományosan magas színvonalú és élénk a sportélet. A Monori Sport Egyesületet (MSE) 1901. március 15-én, az országban elsők között alapították és a labdarúgás volt a fő sport. Jelenleg az MSE további tíz szakosztályában (motocross; birkózó; tékvan -do; karate; lovas; tenisz; kutyás; ritmikus sportgimnasztika; szabadidősport; és a kosárlabda) 600 igazolt, valamint 250-300 kezdő sportoló tevékenykedik. A futball mellett különösen népszerű és sikeres a kosárlabdaspport, amit az is jól mutat, hogy 1995-ben a város megkapta a „Monor Kosárlabda Város” kitüntető címet. A városban három magas színvonalú tornacsarnok áll a sportolni, kosarazni vágyók rendelkezésére. Az MSE nemcsak a helyi sport legfőbb integrátora, de egyben a város legnagyobb civil szervezete is. A városi civil szféra meghatározó szereplői még a Monori Ipartestület, a Vállalkozók Monori Szervezete, a Gazdakör, a Nagycsaládok Monori Egyesülete, a Lions Klub, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Vöröskereszt, a Monor Környéki Strázsza Borrend, a Borút Egyesület, valamint további helyi egyesületek, klubok, cserkészcsapatok. A monori galambász, díszmadár és kisállattenyésztő szervezet nemzetközi hírű és rendszeresen tart nemzetközi szintű kiállításokat és vásárokat Monoron.

2003-ban megépült a Városi Uszoda, amely közel 40 éves vágya volt a település lakóinak. Lőrincz Ferenc tervezői műterme magas színvonalú közcélú épületet hozott a városba. Széleskörű szolgáltatást biztosít kicsiknek-nagyoknak és az időseknek is. Mozgásukban korlátozottak is igénybe vehetik, rendelkezik a szükséges technológiával.

Monor belvárosában a főutcán a kimagasló három templom együttes látványa az első, ami megragadhatja a városközpontba érkezők figyelmét. A telepítésük keresztet formálva határolja a teret. A XIX. század első évtizedeiben barokk stílusban épült katolikus templom egyik oldalán, közel szemben az 1630-ban épült, majd 1882-ben átalakított református templom a másik oldalán a karkereszt, a „talpazat” alsó végében pedig az evangélikus templom látható, amely 1939-ben épült, magyaros stílusban. A torony felirata: „Erős vár a mi Istenünk”. Isten háza - Monor Vára.

Az infrastruktúra fejlesztés kiemelt hangsúlyt kapott a jövőkép megalapozásában. Ennek lényeges első eleme volt a telefon-hálózat fejlesztése, amelyet Monor Város az „önkormányzati modell” alapján indított el 1993-ban, majd 85 % készültségnél — koncessziós jogszabály alapján — átadott a Monor Telefon Társaságnak, aki a szolgáltatást a 29-es körzet településein indította el és üzemeltette. Az MTT jelentős fejlődést ért el saját üzleti tevékenységében és alapítója, beolvadó tulajdonosa lett a napjainkban UPC Magyarország néven ismert, közép-európai jelentőségű média szolgáltatónak. A 29-es körzetközpont Monoron üzemel. Az elmúlt 20 év alatt 98%-os szinten kiépült a települési vezetékes ivóvíz- és szennyvízcsatorna-hálózat, amely alapvető feltétele volt a város fejlesztésének. Ezzel a projekttel együtt korszerűsítésre kerültek a települési utak is. A korábbi 16 %-os szilárd burkolatos felület jelenleg meghaladja a 95%-ot, részben szilárd és kisebb részben stabilizált felülettel.

A közterületek felújítása, korszerűsítése és az ehhez kapcsolódó szolgáltatások szervezése a városi lakosság részéről magas fokú értékelést-elismerést kapott. A nemrégiben megvalósított városközpont rekonstrukció további pozitív arculati változást eredményezett a belváros képén.

A városközpontot és a vasútállomást összekötő Petőfi Sándor utca központi, első szakaszának sétálóutcává alakítása, annak megvalósítása, a léγκábelek eltüntetése és a közművek korszerűsítése széleskörű társadalmi elismeréssel járt. Legfontosabb eleme volt az új Posta-épület.

Ez a folyamat folytatódik, a vasútállomás és környéke — annak a jelenlegi klasszikus állapotát megőrizve, de intermodális, többféle eszközt és funkciót egyesítő közlekedési centrummá válása fontos cél. A közlekedési csatlakozási pontok összerendeződnek és kényelmesen használhatóvá válnak. Már megvalósult eleme a fejlesztési elképzeléseknek a közút és a vasút szintbeli kereszteződésének kiváltása egy aluljáróval a Kistói úton. A 4. sz főút és a Kistói út csatlakozásánál körforgalmi csomópont létesült — ez jelentősen javította a térség déli településeinek közlekedési kapcsolatrendszerét és tehermentesítette a település-központ átvezető szerepét.

A városközpontban is új körforgalom létesült, ami a Budapest felé irányuló keleti és déli forgalmi irányokat osztja el. A városközpont fejlesztésének nagyon lényeges, és immár megvalósított projektje a központi „szlöm” felszámolása, a terület teljes átépítése-rehabilitációja és egy kifejezetten kisvárosias téralakítás, ami a sétáló utcához kapcsolódik — a Belvárosi sétány. Ezzel összekapcsolható a Városháza felújítása — bővítése és teljes akadálymentesítése. Az Európai Unió illetékes szervezetei szerint is elismert és minta értékű projekt a helyi cigányság szocializálási programja, az általuk „elfoglalt” terület és környékének gondozása, fejlesztése a Máltai Szeretetszolgálattal együttműködve. Az úgynevezett „Tabán” már biztosít új lakóegységeket, közösségi tereket és tisztálkodási és mosási lehetőségeket. A Corvinus Egyetem hallgatóinak is intenzív akcióterületet ad a tanulmányaikhoz. Az újabb induló városi fejlesztések lényeges elemei még a Kossuth Lajos utca (főutca) környezetrendezése, a már megkezdettek folytatása, valamint a városi Könyvtár és Zeneiskola korszerűsítése, az épület homlokzati elemeinek a fejlődő „Főtérbe” illesztése. Elkészült 2011-ben a városi Bölcsőde rekonstrukciója, a település eredeti és alapvető koncepciójába illeszkedve. Modern és minden előírásnak megfelelő bővítéssel, az eredeti épület elemeinek felhasználásával, a működtetési rendszerek korszerűsítésével, a létesítmény jelenleg már térségi szinten is befogadó szolgáltatásra képes. A közeli jövő kihívása még, hogy Monor talán legnagyobb értékének, a Strázsa-hegyi pincefalunak legyen részletesebb szabályozása. A város igazi kincse a Strázsa-hegyi pincék, a pincesorok, amelyek idegenforgalmi hasznosítása eltkélt szándéka mind a város vezetésének, mind számos pincegazdának és több civil szervezetnek. A „hegy” infrastruktúrájának, a megfelelő szolgáltatásainak megteremtése és továbbfejlesztése nem pusztán a nagyobb vendégcsoportok megelégedésére, de talán Szent Orbán, a város és a hegy védőszentje kegyeinek további elnyerése végett is halaszthatatlan. A monori „falunézést” célszerű Szent Orbán szobrától kezdeni, s lehetőség szerint borkóstolással egybekötni.

Egyesületünkről

A HAJT-A Csapat Akciócsoport 26 települése aktívan részt vett a Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban. Önkormányzatok, nonprofit szervezetek, egyházi személyek, vállalkozások és természetes személyek pályázati fejlesztései gazdagították a térséget.

A 2007-2013-as európai uniós költségvetési időszak pályázati fordulóiban összesen 419 támogatási kérelem érkezett be, és ebből 263 támogatásban is részesült. Az odaítélt, teljes támogatás elérte a 2 milliárd 240 millió forintot. Falumegújítás és – fejlesztésben 28, vidéki örökség megőrzésében 3, turisztikai tevékenységek ösztönzésében 16, mikrovállalkozások létrehozásában és fejlesztésében 8, míg LEADER jogcímben 208 pályázati nyertes kihirdetésére került sor.

A legsikeresebb uniós vidékfejlesztési kezdeményezésnek tekinthető LEADER program célja a térségi belső erőforrások fenntartható és innovatív felhasználása, az aktív vidéki szereplők közötti együttműködés megalapozása és a fenntartható helyi fejlesztési stratégiák előkészítése, megvalósítása. A hazai és a nemzetközi régiók, térségek és települések közötti együttműködések különböző formáinak támogatása a hasonló adottságú és a hasonló problémákkal szembenező területeket kovácsolja össze. Más térségek jó gyakorlatainak átvétele, a közös gondolkodás segíti a vidék megerősödését.

A HAJT-A Csapat Egyesület Munkaszervezete a jövőben is várja a vidékfejlesztésben érdekelt szereplőket, az érdeklődőket!

Faragó Júlia

munkaszervezet-vezető

A HAJT-A Csapat Egyesület munkaszervezetének elérhetőségei

Cím: 2766 Tápiószele, Bartók Béla út 20.

Telefonszám: 06-53-787-908, 06-53-787-909 • **Fax:** 06-53-787-912

e-mail: hajtacsapat.egyesulet@upcmail.hu • **web:** www.hajtacsapat.hu

Szőlő és borkultúra

Monoron a szőlő- és bortermelésnek több évszázados hagyománya van, amelyet korabeli írásos dokumentumok is bizonyítanak. Az egri káptalan monori birtokán a helybeli lakosok telepítették a szőlőt. Az agyagos-löszös dombon kézi erővel ásták ki a boroshordók tárolására szolgáló pincéket és többségük elé présházakat is emeltek. Jelenleg a Strázsa-hegyen mintegy 960 pince található összefüggő pincefaluban, amely nem csak Magyarországon, de Európában is egyedül álló. A borpincék zöme egyedi igényeket szolgál, azonban egyre többen vannak, akik felkészültek a borturizmus lehetőségeire, az igényes vendéglátásra is. Az új évezredben civil szervezetek alakultak a Strázsa-hegyben rejlő turisztikai lehetőségek kihasználására.

Az itt lévő szőlőfajták egy része hagyományos, tökeművelésű, öreg tőke, amelyek igen munkaigényesek. Egyre több helyen találkozhatunk jól gondozott, kordonos művelésű, modern fajtákkal telepített szőlőterületekkel is, amelyek terméséből jó évszám esetén kitűnő borokat állítanak elő. Leggyakoribb borszőlő fajták: Rizling, Rizlingszilváni, Rajnai Rizling, Kékfrankos, Zweigelt.

A Strázsa-hegy alján 1993 májusában avatták fel az egyméteres, diófából készült Orbán-szobrot (Szent Orbán a szőlőtermesztők védőszentje). Készítője Tamás Károly fafaragó. A város lakói minden évben, Orbán nap alkalmából műsoros ünnepséget tartanak ezen a helyen. A Strázsa-hegyen 2002 őszén elkészült egy modern kilátó, amelyről nem csak a pincefalú és Monor, de több környező település, sőt a budai hegyvidék is jól látható.

SZABADIDŐ - KULTÚRA

A Vigadó Kulturális és Civil Központ Nonprofit Kft. Monor város közművelődésért felelős cége, egyszemélyes tulajdonosa Monor Város Önkormányzata. Mint ilyen felel a város és környékének kulturális programjaiért, azok tervezéséért a teljes lebonyolításig. A társaság székhelye az európai uniós pályázati pénzből 2007-ben felújított, közel 100 éve épült patinás Vigadó épülete a város szívében. Emellett telephelyük a szintén felújított Művelődési Ház, mely a helyi civil és nyugdíjas szervezetek központja lett. A társaság célja a két épület lehető legszélesebb körű kulturális célú kihasználása. Ennek érdekében színes sokrétű előadásokat szerveznek egész évben országosan ismert előadók közreműködésével. Folyamatosan rendeznek és helyet adnak kiállításoknak is. A Vigadó Dísztermének kiváló akusztikája lehetővé teszi komolyzenei hangversenyek folyamatos megrendezését, mely egyedülálló lehetőség Pest megye ezen régiójában. Légkondicionált előadó- és oktatótermeikben vállalják tanfolyamok, oktatások, közgyűlések bemutatók lebonyolítását. Jól felszerelt, korszerű számítógépes oktatóteremben saját képzéseket indítanak.

SZABADIDŐ - PROGRAMOK

A Vigadó Kulturális és Civil Központ megalakulása óta egyre aktívabb és sokrétűbb kulturális élet jellemző a városra. Kiállításokat, komoly- és könnyűzenei előadásokat, gyermekprogramokat szerveznek egész évben. Hagyományteremtő szándékkal több rendezvényt indítottak be sikeresen. A Vigadó és a Művelődési Ház széleskörű kihasználása mellett összefogják az egész éves városi programokat. A város központjában található Fesztiválcarnokban szimfonikus zenekari koncert, gyerekelőadás, könnyűzenei előadás színesíti a város életét a szervezésükben.

SZABADIDŐ - STRÁZSA-HEGY

A várostól északra a Strázsa-hegyen egy falu nagyságú, szőlőskertekből, borházakból és pincéből álló pincefaluba érkezünk. Itt található közel ezer pince a szabadidő eltöltésének kedvelt módja. A borászok, a pincék közötti kirándulás vagy a hűvös pincékben való baráti találkozók mind-mind kellemes kikapcsolódást kínálnak. A 2009-ben felavatott Ezer Pince Szőlészeti és Borászati Tanösvényen játékos keretek között ismerkedhet meg többek között a hazai szőlészeti és borászati alapismereteivel, a hungarikum szőlőfajtákkal valamint a Strázsa-hegy természeti és építészeti értékeivel. 2012 óta kerül megrendezésre, a ma már a környék legnagyobb borászati és kulturális fesztiválja a Borvidékek hétvége rendezvény, minden év júniusának első hétvégéjén. De bármikor egy könnyű séta, egy borkóstolással egybekötött programmal tartalmas élményt kínál a Strázsa hegy. Próbálja ki egyszer Ön is!

PIAC

A város térségben betöltött központi szerepét erősíti a heti két alkalommal tartott östermelői piac is. A 2001-ben átadott, város központjában elhelyezkedő Piac- és Fesztiválcarnok szerdánként és szombatonként a friss zöldségek és gyümölcsök beszerzési helye. Tavaszai és nyári időszakban a város egyes szabadtéri rendezvényeinek helyszíné.

TÁRSADALMI ÉLET - EGYHÁZAK

A reformáció korán hívekre talált Monoron, 1567-ben a református iskolai tanítás is megkezdődött. A török hódoltság után a hazatelepült református lakosság megkezdte egyháza és iskolája helyreállítási munkálatait. A mai Református Nagytemplomot 1702-ben építették újjá. A XVIII. században Monor földesura, az egri káptalan új katolikus egyházközség alapításába kezdett, így 1753-ban katolikus német telepesek érkeztek Monorra. A város központjában található Nagyboldogasszony templomot 1806-ban szentelték fel. A környékről Monorra települő kis számú evangélikus lakosság hosszú ideig Péteri község gyülekezetéhez tartozott. 1912-ben a péteri egyház fiók-egyházaként önállósodtak, majd saját templom építésébe kezdtek, melyet 1939-ben szenteltek fel. A városközponttól nem messze, a Bajcsy-Zsilinszky út elején van a baptista gyülekezet 1949-ben épített temploma. Az Újtelepen pedig az ottani lakosok lelki életét szolgálja az 1938-ban – akkor még torony nélkül – épült református kistemplom (Ady E. u 74.) és a katolikus kistemplom (Ady E. u 94.).

CIVILEK

A városban évtizedek óta aktív civil társadalmi élet folyik. Több tucat egyesület tevékenyen részt vesz a város életében. A városi rendezvények egy részét a civil egyesületek szervezik. Ilyenek a nyár eleji időszakban a Strázsa-hegyen több éve megrendezésre kerülő Orbán napi vigadalom, a Strázsahegyi Tekerő és Borvidékek hétvégéje Fesztivál. A város központjában és a Fesztiválcarnokban is több rendezvényt szerveznek a Vigadó Kulturális és Civil Központtal együttműködve. A városi gyereknap, a Nyugdíjas Kulturális Találkozó, a Népzenei- és Néptánc Találkozó és a Szüreti Sokadalom évek óta tartalmas szórakozást nyújt minden korosztálynak.

A HAJT-A Csapat Egyesület szervei

Közgyűlés: Az egyesület legfőbb döntéshozó szerve, melyet 79 tag alkot.

Elnökség: Az egyesület tagjaiból választott döntéshozó szerv, amely 24 főből áll.

Felügyelőbizottság: Az egyesület működésének és gazdálkodásának ellenőrzésére létrehozott szerv, melynek feladatait 3 fő látja el.

Munkaszervezet: Az egyesület ügyviteli, adminisztratív szervezete, amely az egyesület tevékenységét segíti. Létszáma az egyesület feladataihoz igazodóan változat, jelenleg 6 fő. A munkaszervezet a Vidékfejlesztési Minisztériummal (VM), valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatallal (MVH) együttműködve a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában (HVS) megfogalmazott célok megvalósítását hivatott segíteni az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében benyújtott pályázatokon keresztül. Feladatai közé tartozik a rendszeres tájékoztatás a VM által alkotott rendeletek keretében meghirdetésre kerülő támogatásokról és pályázati kiírásokról. Ezen pályázatokat és támogatási kérelmeket értékeli, szükség esetén hiánypótolhatja a dokumentumokat, valamint elvégzi az elnökség támogatási döntésének előkészítő munkálatait. Kötelező szakmai és pénzügyi beszámolót készít a VM és az MVH számára, továbbá szakmai rendezvényeken továbbképzéseken vesz részt a hatékony ügyintézés érdekében.

Elnökség (24 fő)

Balatoni József (civil szervezet, Bénye)
Béres Károly (vállalkozó, Tápióság)
Fodor Zoltán (polgármester, Szentmártonkátá)
Horinka László (polgármester, Süllyáp)
Józsa László (képviselő, Tápiógyörgye)
Juhász Ildikó (polgármester, Kóka)
Kanizsár István (civil szervezet, Tápiószecső)
Kaszanyi József (civil szervezet, Mende)
Kovács Ferenc (polgármester, Tápiószele)
Kovács Magdolna (polgármester, Tóalmás)
Kökényesi József (civil szervezet, Tápióbcike)
Lehota Vilmos (polgármester, Gomba)
Lőrincz Tibor (civil szervezet, Pánd)
Ludmán Csaba (vállalkozó, Pilis)
Mészáros Sándor (polgármester, Nyáregyháza)
Nagy Gábor (vállalkozó, Tápiószentmárton)
Nagy István (vállalkozó, Szentlőrincskáta)
Nyíri Mihály (vállalkozó, Tápiószőlős)
Petőné Vizi Valéria (vállalkozó, Péteri)
Rádi Sándorné (civil szervezet, Káva)
Dr. Szabó Teréz (polgármester, Úri)
Sziráki Károly (civil szervezet, Újszilvás)
Tarkó Gábor (civil szervezet, Farmos)
Tóth László (vállalkozó, Monorierdő)

Felügyelőbizottság (3 fő)

Dr. Petrányi Csaba
(polgármester, Újszilvás)
Juhász Ildikó
(vállalkozó, Tápiógyörgye)
Kele Sándorné
(civil szervezet, Szentmártonkátá)

Az egyesület vezető tisztségei

Az egyesület elnöke:

Kovács Ferenc
(Tápiószele Város polgármestere)

Az egyesület alelnöke:

Kovács Magdolna
(Tóalmás Község polgármestere)

Munkaszervezet-vezető:

Faragó Júlia
(Tápiógyörgye)

A munkaszervezet

munkatársai:

Munkaszervezet-vezető, A2 ügyintéző:
Faragó Júlia
Ügykezelő:
Faragó Csaba
Ügykezelő:
Kovács Dániel
A1 ügyintéző:
Tóth Gábor
A2 ügyintéző:
Kamuti Attila

HAJT-A Csapat Egyesület tagjai

Önkormányzatok:

Farmos Község Önkormányzata • Kóka Község Önkormányzata • Pánd Község Önkormányzata • Tápióbecske Község Önkormányzata • Szentmártonkátai Nagyközség Önkormányzata • Szentlőrinc-kátai Község Önkormányzata • Tápiógyörgye Község Önkormányzata • Tápióság Község Önkormányzata • Tápiószéle Város Önkormányzata • Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata • Tápiószőlős Község Önkormányzata • Újszilvás Község Önkormányzata • Tóalmás Község Önkormányzata • Nagykáta Város Önkormányzata • Bénye Község Önkormányzata • Gomba Község Önkormányzata • Káva Község Önkormányzata • Mende Község Önkormányzata • Monor Város Önkormányzata • Monorierdő Község Önkormányzata • Nyáregyháza Nagyközség Önkormányzata • Péteri Község Önkormányzata • Süllyáp Város Önkormányzata • Tápiószecső Nagyközség Önkormányzata • Uri Község Önkormányzata • Pilis Város Önkormányzata

Civil szervezetek:

Farmos Önkéntes Tűzoltó Egyesület • Tóth László Sportegyesület Újszilvás • Kókai Önkéntes Tűzoltó Egyesület • Pándi Községi Sportkör • Szentmártonkátai Könyvtárért Alapítvány • Csibészke Alapítvány • Tápióbecske Barátainak Köre Egyesület • Tápiógyörgyei Horgász Egyesület • Tápióságért Alapítvány • Blaskovich Múzeum Baráti Köre Egyesület • Szivárvány Alapítvány • Tápiószőlősért Alapítvány • Tóalmási Vállalkozók Egyesülete • Bényei Polgárőr Egyesület • Gombai Dalárda Egyesület • Káva Közösségért Közhasznú Egyesület • Szép tiszta Mendéért Közhasznú Egyesület • Monor Környéki Strázsa Borrend Egyesület • Monorierdői Polgárőr Egyesület • Nyáregyházi Faluvédők és Önkéntes Tűzoltók Közhasznú Egyesülete • Péteri Borbarátok Kör Egyesület • Összefogás Süllyápért Egyesület • Tápiómenti Tömegsport Alapítvány • Uri Községért Közalapítvány

Vállalkozók:

KÁTA-KAMION KFT. • AN-AD-AN KFT • Gál János mezőgazdasági vállalkozó • Boglárka Virág KVB • KORMOS FARM BT. • Juhász-Bene Méhészet • Mays Farm Bt. • Vona Ferenc egyéni vállalkozó • Aranyszarvas Termelő- és Szolgáltató Szövetkezet NYÍRIGRIFF KFT. • Hegyi és Társa Bt. • Bertók-Méhészet Ker. és Szolg. Bt. • POLI-GRAN 2004 Kft. • Oldal István egyéni vállalkozó • Poppy Seed Fft. • Kenyő Lajosné egyéni vállalkozó • Nagykáta és Vidéke Takarékszövetkezet • Racskó Mátyás család gazda Fetti Kft. • Malatinszki Krisztián egyéni vállalkozó • Bata 2001 Kft. • Elycon Tanácsadó és szolgáltató Kft. • Kerbor Kft. • Epres Trans Kft. Hali-Vali Bt. • ECOSYS-TEAM Kft. • BBB Bútorász Kft. • Varió Bútor Kft. • Sípító Park Kft. • FÖLDFÉM Kft.

